

בו לג' חלוקות בג' קוין שלו ז' אותיות הראשונות בקו ימינו וז' אותיות שניות בקו שמאלו וח' אותיות הנשארות בקו האמצעי שלו וכן נזכר בזוהר פ' בראשית ד"ו ע"ב וזהו סדרן באגדה"ז בחסד חטיכלמ"ג בגבורה סעפ"ל קרש"ת בת"ת כך פי' מור"ל ד' וז"ס להנחיל אוהבי יס' אשר סודו ביארו בזוהר פ' תרומה דקס"ו ע"ב כי ש"י עולמות אלו שריין תחות כורסיי' תחות עלמא דאתי כו' והענין הוא שהתבונה המתלבשת תוך ז"א לתת לו מוחין נקראת עלמא דאתי מפני שתמיד אתי ונמשך ההוא שפע גו רישא דז"א ואלו הי"ש עולמות הם הכ"ב אותיו' עמם אשר הם בדינה וכולם מתחלקו' בז"א. האמנם עיקרם הם למעלה בג"ר דז"א אצל הארתם יולאת ונגלית לחוץ במקום שנגמר ונשלים היסוד דאימא שהוא בחזה דז"א כנודע ואז משם ואילך הם מתחלקין לג' קוים ונמצא שעיקר הארתם הם בחג"ת דז"א וז"ס בזוהר דלינון תחות עלמא דאתי שהוא במקום סיוס היסוד דאימא הנקרא עלמא דאתי שהוא בחזה דז"א. גם פירשווהו בלשון זה כי מקום אלו הכ"ב אותיו' הם למטה ממקום מוח הבינה דז"א עלמא אשר גם היא נקרא עלמא דאתי. האמנם שרש האמיתי הוא בג' מוחין עלחין אלא שהארתם מתגלה למטה בחג"ת דז"א אצל חין ענין זה רק כאשר הט' מוחין כולם נכנסים בז"א אמנם עתה שעדיין לא נכנסו רק המוחין דו"ק נמצא כי כל הארה של אותם הכ"ב אותיות שבדינה הנמשכין אל ז"א הם עדיין על רישא דז"א וההארה שהיתה נמשכת בחג"ת דז"א היא עתה ברישא דז"א וז"א וז"א שבו מתחלקות אלו הי"ש עולמות שהם הכ"ב אחרון הנז' ועוד נשארים מן אלפא ביתא ה' אותיות האחרות הכפולות הנקרא' מנפ"ך :

ובבר' הודעתיד כי אלו ה"ס הה"ג הנז' בזוהר ואנו מזכירין אותם פעמים רבות. והיותם אותיות כפולות הוא לפי שיש בדעת דז"א ה' חסדים וה"ג ובהכנס כל המוחין ברישא דז"א היסוד שלו הוא כולל כל הכ"ב אחרון כנזכר בזוהר ז' על פסוק וישכב במקום ההוא וי"ש כ"ב פירשווהו כי הי"ש עולמות הנז' ה"ס הכ"ב אחרון עמנו וכולם נתונים תוך היסוד דאימא בהיותה מלובשת תוך החזה דז"א ומשם יולאים האחרותיהם ומתגלים בז"א ונחלקים כל הכ"ב אחרון בחג"ת דז"א. וגם הב' עיטרין ה' ניתנים הה"ג עמנו אל הנקבה והה"ח מתפשטים בו"ק דז"א כנודע אצל עתה כל החו"ג הם למעלה על רישא דז"א בסוד או"מ כי עדיין לא נכנס היסוד דאימא ט' והנה מן אותה העת שאמרנו תהלות לאל עליון גואלם כו' כנ"ל. אשר אז מלכא נפיק לקבלה ר"ל שאז מתחלת הארת הדעת בהיות' למעלה להאיר דרך קו האמצעי תוך ז"א עד היסוד בו ומאז ואילך מתחיל לכנס הארת הדעת והארת החו"ג תוך ז"א אצל שרשם נשאר למעלה :

ואמנם גם בהיות כל המוחין תוך ז"א היה פה י' היסוד דאימא מתגלה במקום רחב שהוא בחזה דז"א והיו האורות מתגלים הרבה מאד ומאירים מאד בנה"י דז"א יותר מן הארה שיש עתה בחג"ת דז"א לפי שעתה אע"פ שנכנסו כבר ו"ק דמוחין בז"א ונמצא שההארה שהיתה ראויה לרדת בתוך נה"י דז"א ירדה עתה בחג"ת שלו עכ"ז עתה ההארה הזו היא יותר גרועה משעה שהיא למטה במקומה בנה"י לסיבה הנז' כי להיות ההארה הזאת בנה"י הנה היסוד דאימא היה אז בחזה דז"א והיה מתגלה במקום רחב גדול אצל עתה פי י' היסוד דאימא הוא למעלה בכתר דז"א אשר שם הוא מקום כר ואין מקום לסבול ג' קוים של כח"ב ולכן ההארה המתפשטת משם אל חג"ת ג' אמצעיות היא מועטת מאד והרי הצענו לך כמה הצעות אשר בהם תבין כל מה שנבאר בביאור המלות :

ברוך י' בכאן תכרע גופך בלבד ותכוין להוריד ו' לגבי ה' פי' כי הלא המלכות היא ה' תתאה והיא עתה בדיכא קה"ק דבריאה וצריכה לעלות ולכן אנו מכוונים להוריד הו' לגבי ה"א תתאה להעלות' והנה זה הואו הוא בחי' ת"ת דז"א שהוא סוד הואו כנ"ל והוא בחי' גופא דז"א ולכן גם בענין הכריע' צריך לכרוע הגוף לבד לא הראש וצריך להמשיך בתחל' הארה מן המוחין אל הת"ת דז"א כדי שיוכל לרדת ולהעלות את המלכות ולכן צריך לכוין להוריד שני אותיות י"ה האחרונות שבשם אהיה אל זו הואו ואח"כ להוריד זו הואו לגבי הא' שהיא מלכות אשר בדיכא קה"ק דבריאה וכבר נת"ל

בעולם הבריאה הם נעשים נקו' קטנה כלולה מעשר כנודע ושאר בחי' של ט"ס נשארו דבוקות למעלה אחר באחר עם ז"א מרגליו עד החזה ובעלות אותה נקו' בצרכת אבות אחריו ז"א דלילות מתחברת מדרגה אחר מדרגה עם כל הט"ס ונעשית פרוף שלם ודבר זה מוכרח להיות כך שאל"כ מה הוא המיעוט שנתמעטה וירדה בסוד נקו' קטנה כנודע וזה יובן במ"ש במ"א כי בחי' המלכות שבמלכו' בלבד היא היורדת בכל עולמות ד"ע כנלע"ד חיים. וכבר נת"ל איך ע"י סדר הקרבנות וזמירות ותפלת יואר דשחרית נכללים כל שאר העולמות של עש' יצירה בריאה זה בזה כמבואר במקומן עד שנמצאים עתה כולם כלולים בדיכא קה"ק דבריאה. וגם ההיכל הזה כולו הוא במלכות דל"א. והרי כל העולמות כולם קשורים ונכללים. ונבאר עתה ענין עליית ט"ס אלו של הנקבה הנקראת עתה אלכינו דרך סתם בשם מלכות דלילות וזה החלי בע"ה :

ברוך ה' כבר נתבאר בס' התיקונים ענין שני כריעות שצריך לכרוע בכל צרכה ולזקוף שני זקיפות וזה ביאורם. הנה בכריעות התפלה באבות תחילה וסוף יס' שני כריעות ושני זקיפות בסוד מ"ש כל הכורע כורע בצדוד וכל הזקוף זקוף בשם וסוד שני כריעות יוד לגבי הא' ואו לגבי הא' וסוד שני זקיפות הא' לגבי ואו הא' לגבי יוד וזה בכל אחד ואחד וכן בסוף צרכת הודאה. אצל בתחלת צרכת הודאה אין צה רק כריעה א' וזקיפה א' כי כולם גופא גחין לגבי ברכין סוד ו' לגבי ה' ורישא גחין לגבי גופא יוד לגבי הא' וזקיף ברכין לגבי גופא סוד הא' לגבי ואו. וגופא לגבי רישא סוד הא' לגבי יוד ואמנם בתחלת צרכת הודאה לא יס' שם ברוך ולא הש"ס. נמצא שבכריעה זו היא בסוד ואו לגבי הא' והזקיפה הא' לגבי ואו בלבד. ולפיכך צריכים אנו לחזור ולעשות כריעה שנית וזקיפה שניה במודים דרבנן להוריד יוד לגבי הא' ולזקוף הא' לגבי יוד ז :

הנה במלת ברוך צריך אתה לכרוע כריעה א' ואל תכרע עתה רק גופך בלבד ובמלת אתה תכרע פ"ב ואז תכרע את ראשך וז"ס בתיקונים דבעי למכרע ואו לגבי הא' יוד לגבי הא' פי' כי ואו הוא גופא ויוד הוא רישא ובמלת יהוה תזקוף שני זקיפות. בתחל' תזקוף גופך לבד וזהו ענין הא' תתא' לגבי ואו ואח"כ הזקיף הב' הוא שתזקוף ראשך וזהו ענין הא' עלאה לגבי יוד והנה נמצא בס' התיקונים שצריך לכרוע בשם אהיה ר"ל במלוי יודין ולזקוף בשם ההויה ר"ל במלוי יודין ג"כ. ועתה נבאר בפרטות דברים אלו. הנה נת"ל כי בק"ש לא נכנסו בז"א זולתי המוחין דו"ק בלבד מאלד אימא אצל הג"ר דמוחין דמאלד אימא וכל הט' מוחין דמאלד אצל כולם נשארו למעלה בסוד אור מקיף על ראשו. והנה ע"י זוג או"א הנרמז בג' שמות ה' אלהינו ה' ב' שפע ישראל נכנסו ו"ק דמוחין ועתה צריך לעשות זוג אחר אל או"א בצרכה זו כדי להכניס בו ג' המוחין הראשונים דמאלד אימא ע"י תוספת הארה שתמשך בז"א ע"י זה הזוג הב' דאו"א ויכנסו ג"כ אח"כ כל הט' מוחין דמאלד אצל ע"י תוספת הארה וכמשי"ת בע"ה :

והנה הג"ר דמאלד אימא הם למעלה בסוד או"מ ברישא דז"א. וכבר ידעת ענין שם הויה אשר כוללת כל עולם האלי' באופן זה א"א בקולו של יוד אצל ביוד אימא בה' ראשונה ז"א בואו נוקבי' בהא אחרונה וגם מלבד הויה זו עוד יש הויה אחרת כוללת בחי' ז"א כולו עד"ז כי הכתר שלו רומז לקולו של יוד וחז"ב ל"ה ו' קאוויתו לואו והמל' נוקבא ידיה באות הא' אחרונה. וגם מלבד זה עוד יש הויה אחרת כוללת ספי' הת"ת לבדה של ז"א כמבואר אלכינו בשער שמות הספי' וזכור היטב הקדמות אלו למה שנבאר עתה. גם צריך שתדע כי בחינת אימא הנכנסת ומתפשטת ומתלבשת תוך ז"א ה' והמוחין דז"א מלובשים בתוכה כנודע הנה בחי' אימא זו היא נקרא שם אהיה במלוי יודין שהיא בגי' כלם המתפשט תוך ז"א בסוד אך כללם יתהלך איש והנה כמו שביארנו בשם הויה כי ג"ר נרמזו בשני אותיו' י"ה וז"ת נרמזו בב' אותיו' ו"ה כן הוא ממש בשם אהיה כי ג' מוחין עלחין נרמזו בשני אותיות א"ה והמוחין דו"ק תתאין רמוזים בשני אותיו' י"ה ונמצא שעדיין לא נכנסו ברישא דז"א אלא ב' אותיות אחרונות י"ה משם אהיה שהם בחינת מוחין דו"ק. גם צריך שתדע ה' כי ז"א נעשה ע"י כ"ב אותיו' האלפא ביתא כנודע. והנה הם מתחלקות

הנהגות וביאורים : (א) פע"ח פ"ח משער עמידה : (ב) א"ש להיות כי מאלתי במ"א שהם שלש שורות בכוונת אלה בקיור נמרץ מכת"י הרב המשפיר ז"ל ראיתי להעתיקם פה ואח"כ אחזור למקומי וז"ל כו' : (ג) עכ"מ כונה כוללת על הנזכר ואחזור למקומי הראשון הנה כו' : (ד) נ"ב עיין לקמן בענין חילוק שבת ליו"ט כי אימא המתפשטת בז"א הוא תבונה הנקרא בשם הויה דס"ג וז"ע (סכ"י) : (ה) עיין ד"ש ד"ב ע"ב שאלה י"א : (ו) בפע"ח אימא בכתר : (ז) ועיין דב"ש שם : (ח) הה"ג עמם הנתינת אל הנקבה כו' ש"ס : (ט) פי' יען כי יסוד דאימא הוא בין פרקים ראשונים דנה"י כידוע ולע"ע לא נכנסו רק הפרקים האמצעיים ותחתונים ופשוט : (י) בפע"ח ליתא מלת פה : (יא) בפע"ח אימא כי : (יב) פע"ח פ"ח משער העמידה : [א"ה אוראל ענין דרושי העמידה פת"ע דכ"ח ע"ג] :

בכל קומת ז"א. והנה זה הגדלות הגדולה מכולם אינו אלא בזמן תפלת השחר של שבת כמו שיתבאר בע"ה שם במקומו. אבל עתה במלת ברוך הגדילה גדלות שני הנ"ל והוא שגדלה כשיעור מדת היסוד דז"א אלא שעומדת עמו אב"א :

אתה ה' עתה תכרע כריעה שניה בסוד י' לגבי ה' פי' כי עתה צריך להמשיך אור גבוה יותר. כדי שע"כ תתעלה המל' יותר מבראשונה וצריך להמשיך הארה זו מן ג' מוחין עלאין שע"ג רישא דז"א אשר לא נכנסו עדיין בתוכו ולכן צריך לכרוע עתה בחינת הראש להורות שהז"א כורע את ראשו שה"ס י"ה יוד לגבי ה' עלאה שה"ס ג' מוחין עלאין הנכנסין עתה לצורך הארה זו תוך ז"א לפי שעה ותיכף חוזרים להסתלק ואינם נכנסים בקבוע עד במלות אלקי אברהם כו' וכמשי"ת בע"ה ולכן תכוין להמשיך ב' אותיות ראשונות של אהיה שהם המוחין ולכרוע ולהורות הכנסת ג' מוחין עלאין שה"ס א"ה של אהיה במלויים אל"ף ה"י ע"ד הנז"ל במלת ברוך ולהורידם ברישא דז"א שהיא י"ה ובתחי' לוקחם אות י' שהיא החכמה שבו ומשם נהנים אל הבינה שבו הנק' ה' וז"ס י' לגבי ה'. ומשם יורדים אל אות ו' שהוא הת"ת דז"א ומשם יורדים אל הא' תתאה שהיא המל'. ואע"פ שבזהר לא אמרו אלא י' לגבי ה' עכ"ז מוכרח הוא שירדו ג"כ עד ו' לגבי ה' אמנם כונת דברי הזהר הם לומר שבתחי' במלת ברוך היה ו' לגבי ה' בלבד אבל עתה בכריעה שני' של אתה מתחלת הכריעה הזו מלמעלה גם מן י' לגבי ה'. ומכ"ש שנמשכת למטה עד ו' לגבי ה' אלא שאין צורך להזכיר רק תחלת ההמשכה והנה בכריעה הראשונה היו ב' אותיות אחרונות של אהיה לשני אותיות אחרונות של הויה וד' אותיו' אלו היו שם א' של יהוה כנ"ל. ועתה הם שני אותיו' ראשו' א"ה של אהיה ושני אותיות י"ה של הויה וארבע אותיות אלו הם שם א' של אהיה ונמצאים ב' כריעות אלו ע"י הויה ואהיה אמנם עיקרם הם מן אהיה כי משם יורד אל ההויה שהוא מן המוחין אל כללות י"ס דז"א ובכך אל תתמה אם תמצא כתוב בס' התיקונים וצו' ובר"מ כמה נוסחאות מחולפו' ומנגדות זו את זו בענין אלו הכריעות כי יש מאמר אומר שצריך לכרוע ו' לגבי ה' ויוד לגבי הא' ויש מאמר אומר שכורע באהיה וצוקף בהויה ויש מאמר להפך מזה אך אמנם במה שכתבנו יוצנו כל דבריהם כי כולם חיים וקיימים יולדו יחדיו כי בבחי' א' הוא כדברי המאמר הראשון ובזה"טרה ההארות נעשים שם א' ע"ד מש"ל וכמו שראית בעיניך כמה שמות הויה ואהיה יש פה מחולפות זה מזה והמשכיל יבין ויסתכל בדברינו. גם תראה במה שבארנו איך כריעה הא' היתה בסוד מ"ו שהוא מילוי הויה דיודין שהוא בחכמה שהם שני אותיו' י"ה מן אהיה דמלוי יודין. ושני אותיות אחרונות משם הויה פשוטות ועתה בכריעה שני' הוא שני אותיו' א"ה דאהיה במלוי יודין ושני אותיות י"ה ראשונות משם הויה פשוטות והם נעשים שם א' של אהיה אבל בכריעה ראשונה היה שם א' של הויה. גם החשבון של אלו הד' אותיו' הנז' אשר בכריעה שניה הם בגי' ק"מ שהם בגימט' מנין אותיות המלוי של אהיה דיודין להורות כי עתה בכריעה זו הב' ירד אור מן אימא וגם מן מבינה דז"א למטה כי כל אחת משתיים נקרא שם אהיה כנודע. ואם תחבר ב' המילויים שבשתי הכריעות שהם מ"ו וק"מ יהיו אותיות מקום וה"ס מ"ש רז"ל כל הקובע מקום לתפלתו שע"י המקום יוכל האדם להעלות את תפלתו עד מקום שיראה למעלה ונודע כי התפלה היא בחי' מלכות הנקרא תפל' היא העול' למעלה ע"י שני המילויים הנז' העולים בגי' מקום. וצריך שתכוין כי משני מילויים אלו נעשה שם הויה א' שהוא בגי' מקום והוא ענין שם הויה ע"י הכאה באופן זה. יפ"י הפ"ה ופ"ו הפ"ה הרי הכל בגי' הוא מקו"ם והענין הוא שע"י הארת ב' המילויים הנז' מ"ו וק"מ מתרבים הכאת האורות של ז"א הנק' יהוה זה בזה ונגדלים ומתרחבים האורות לשיעור מספר מקום כנז' והנה סוד ההאר' הזו היורדת עתה הוא הארת הכ"ב אתון עצמ' משרשם מן ג' עליונות שה"ס שני אותיו' א"ה של אהיה כנ"ל. וזה נרמז בשתי אותיו' א"ת של מלת אתה והם כ"ב אותיו' מן אלף עד תיו וכיוצא בזה פי' צו' פ' בראשית על מלת א"ת שר"ל כללו' האלפ' ביתא מן אלף עד תיו שסימנים א"ת :

גם עתה נכנסין הה"ג עצמן משרשם העליון ולא הארה בלבד כבתחילה ויורדין אל המלכות וזה נרמז באות ה' של אתה שה"ס ה"ג וה"ס ה' אותיו' מנלפ"ך היתירו' על כ"ב אותיו' הנרמזו' במלת

נת"ל ביאור ענין זה. אבל כאן נבארהו בקצרה והוא כי הנה המוחין דו"ק הם רמוזים בשני אותיות י"ה האחרונות שבשם אהיה. ואלו שני אותיות י"ה הם עתה בג"ר דז"א ולכן אנו מורידין הארה מאלו ב' אותיות י"ה שהם המוחין דו"ק העומדים עתה בג"ר דז"א ואנו מורידין אותם אל ג' אמצעיות דז"א ומשם ולמטה אשר הם רמוזים באות ו' של הויה הכוללת את כל ז"א כנז' ואז תוכל לרדת ואז זו דז"א עד הה' שהיא המל' ויעלנה למעלה. אמנם צריך לכוין כי ב' אותיות י"ה הנז' הנה הם מלאים דיודין כזה יוד ה' והסיבה הוא לפי שהם בחי' מוחין וכל מוחין הם מלוי יודין כנודע. אבל אותיות וד' יהיו פשוטים לפי שהם בחי' גופא שהוא הת"ת דז"א הנקרא ו' והמלכות נקרא ה' וכיון שאינם בחי' מוחין אינם ממולאים במלוי. גם צריך לכוין כי עתה חיבור אלו הד' אותיות הנז' נעשה מהם שם יהוה שהם שני אותיות י"ה אחרונות משם אהיה ושני אותיות ו"ה אחרונות משם הויה והרי איך בכריעה ראשונה יש בה הויה. גם תכוין כי שני אותיות י"ה הנז' הנה הם במלוי יודין יו"ד ה"י שהם בגי' ל"ה ועם שני אותיות ו"ה הפשוטות יהיה הכל גי' מ"ו ותכוין בזה אל אותיו' המלוי דהויה דע"ב דיודין כי נמשך הארה מן אבא ומן חכמה דז"א אשר שניהם הם הויה דיודין ומשניהם יורד הארה למטה והארה זו הוא זה המלוי שלהם שהוא בגי' מ"ו כנז' :

והנה זו ההארה א' היא סוד מש"ל כי ה"ס הארות הכ"ב אתון שצ"סוד הבינה הנקרא ברוך וענין זה תכוין במלת ברוך אמנם אינם כ"ב אתון עצמן לפי שהם עדיין על רישא דז"א בסוד אור"מ אמנם הוא הארה היורדת משם בג"ר דז"א אשר אלו הם הארות יותר מועטות וגרועות מן הארת הכ"ב אתון המתפשטות בחג"ת דז"א אחר שנכנסו כל המוחין בתוכו להיותו מקום כר כנ"ל ואמנם זו ההארה של אלו הכ"ב אתון תכוין בשני אותיות ב"ך שבמלת ברוך ותכוין להורידן מן יסוד דבינה אשר עומד למטה א' בראש ז"א ואיננו ממך עצמותו אלא הארתו בלבד כנ"ל ותכוין להוריד מן הארת יסוד דאימא הנקרא ברוך אלו הכ"ב אתון הנרמזות גם כן במלת ברוך. גם תכוין כנ"ל והוא להוריד הארת הה"ג דברישא דז"א כי הגבו' עצמן הם ג"כ למעלה אמנם הארתם בלבד תוריד עד המלכות ע"י הכריעה הנז' והנה הארה הזו היא בגי' ברוך ע"ד שביארנו בתפלת ר"ה שה"ס כ"ו ע"ב ק"ל שהם בגי' ברוך ושם נתבאר ביאורו. גם תכוין כי הנה עתה המלכו' כריכה לעלות בתחיל' באחורי ז"א וצריך להמשיך כל הארות הנז' דרך אחר ז"א והנה הפנים דז"א הוא בחי' כ"ו שבמלת ברוך שהוא בגי' שם הויה אלא שהוא במלוי אלפין שעולה מ"ה ואח"כ עובר דרך אחוריים דז"א שה"ס ע"ב ק"ל שהם רבוע האחוריים א' דהויה דמ"ה דאלפין כנז' הרי נתבאר מלת ברוך שהיא כ"ו ע"ב ק"ל ב' פירושים. גם תכוין כי הלך כל זה נמשך אליה ע"י גלוי היסוד העליון דאבא שהתחיל להאיר כמבואר לעיל בענין תהלות לאל עליון גואלם ברוך הוא ומבורך כו' ותכוין להמשיך מן ברוך ההוא אל היסוד דז"א הנקרא גם הוא ברוך והוא הקצה היותר תחתון שבכל ו"ק הגוף הנרמז בכריעה הראשונה בסוד ו' לגבי ה' ומן היסוד שהוא סיום זה הו' משם יורד אל הה' ואז גם המלכות נעשה גם היא בחי' ברוך ע"ד הנז' וז"ס סמיכת גאולה לתפלה כנ"ל. גם תכוין כי על ידי כריעה זו של ו' לגבי ה' עולה הה' שהיא המלכות עד כנגד אחורי היסוד דז"א ממש הנקרא ברוך. והנה עליה זו היא עליה ראשונה של המלכות גם תכוין כי ע"י עליה זו עלתה ג"כ עמה היכל קה"ק דבריאח וכל שאר העולמות כלולים בו כי לטעם זה נקרא זה ההיכל של קה"ק דבריאח גם הוא ברוך בסוד ריבויא דברכאן שכולל כל העולמות בתוכו כנז' בזהר פר' פקודי וביארנוהו לעיל. ובבר הודעתך במקומו כי ה' בחי' יש אל המל' בתחי' היא נקודה קטנה ועוד היא נגדלת כמדת היסוד ממש כמוהו ובשיעור גדלותו. וכמבואר אצלנו ה' ב' וכל בשליש עפר הארץ שהוא שליש מדה אחת לבד וזו ההגדלה הוא שנגדלה עתה במלת ברוך כנז' :

עוד נגדלה גדלות ג' והוא שתהיה מדה א' שלימה ככל המדות הגדולות שהוא שתהיה כשיעור מדת הת"ת שהוא גופא דז"א שהוא מדה אחת גדולה ולא כמדת היסוד שהוא מדה קטנה עוד נגדלת גדלות ד' והוא שנעשית פראוף גמור אלא שהוא פראו' קטן כשיעור פראוף הנקרא יעקב שהוא כשיעור שיש מן החזה דז"א עד רגליו עוד נגדלת גדלות ה' והוא שנעשית פראוף גדול שזה בשוה

הגהות וביאורים : (א) אלעיל קאי על מה שכתב בשורה ג' ואלו שני אותיות כו' ולכן אנו מורידין הארה מאלו כו' ע"ז קאי והנה זו הארה הוא סוד כו' הארת הכ"ב אתון כו' ולא אלסמך לזה שכתב כי נמשך הארה מן אבא כו' כי לא מצינו שכ"ב אותיות יומשך מיסוד דאבא רק מן אימא ש"ס : (ב) למעלה עיון פע"ח פ"ח משער עמידה : (ג) בפע"ח הגירסא האחרונים של שם כ"ו וסם מ"ה עיי"ש פ"ח : (ד) ע"ח שער תיקון הנוקבא : (ה) פע"ח פ"ט משער העמידה :

ק"ש כבר הגדיל ונעשה לו ראש ברות ו' שבו וא"כ נמצא כי שני בחינות יש אל הת"ת דז"א אחד בזמן קטנות ואחד בזמן הגדלות וכנגדם הם ב' זקיפות הנ"ל האחד להעלותה עד מקום התחלת ראש הת"ת הא' דזמן הקטנות. והשני להעלות' עד ראשית הת"ת שנגדל אח"כ יותר בעת הגדלות. והנה הת"ת הא' הוא בחי' ו' בלי ראש והת"ת השני הוא בחי' ו' עם ראש שהוא זמן ההגדלה :

ונבאר עתה סדר שני זקיפות אלו הנה בתחילה תחיל לזקוף גופך בלבד ותכוין לזקוף המל' הנקרא ה' לגבי ו' שהוא מקום הת"ת הראשון שהם שני שלישי הת"ת של ההגדלה ואח"כ תזקוף ראשך ותכוין לזקוף ולהעלות את המלכות הנק' ה' לגבי ו' שהוא ה' שבראש הו' זו היא שלישי העליון של הגדלת הת"ת. ובזה תבין ג"כ טעם אל מש"ל שאעפ"י שבמלת ברוך אתה עלת' המלכו' אל נה"י דז"א עכ"ז עדיין הראש והגוף דז"א הם כפופים בכריעה. אבל עתה במלת יהוה שהם ב' זקיפות הנה הת"ת דז"א שהוא בחי' אות ו' הכורע לגבי ה' הנה הוא עולה ונזקף במקומו אבל בהיותו בנה"י עדיין היה כורע כל זמן שלא עלה אל מקומו והרי עתה עלתה המלכו' אל שרשה הראשון וכבר יש לה שיעור מדה ספי' א' בלבד שהוא מדה הת"ת דז"א באחוריי' שלו וכל כוונה זו תהיה להעלותה ע"י שם ההויה במלוי יודין וה"ם וכל הזקוף זקוף בשם כי הכריעה היתה ע"י אהיה דמלוי יודין כנ"ל וצריך שנבאר עתה איך המלכו' עלתה עד ראש הת"ת דז"א כי שם הוא מקום לאה לפי שרחל מתחלת מן החזה ולמטה ולהבין זה נלע"ד לומר שהוא סוד עליית לאה ורחל שהם ב' הההין של ההויה שעל זה אמרו כל הזקוף זקוף בשם. וה' תתאה העולה לגבי ו' הוא הת"ת דקטנות שהוא עתה עד כנגד החזה. וה' עלאה לאה עולה כנגד שלישי העליון הנק' ו' ראש הו' כי שם מקומ' כי כל אלו היו למטה בסוד תהלות לאל עליון גואלם כנז"ל ועתה עולים שתי' אבל לא קבלתי זה מפי מורי ז"ל. אבל מה שאני מסופק ששמעתי ממנו ז"ל הוא בשני פנים ^(א) או אם נאמר כי הוא בסוד ותגנוב רחל את התרפים כמבואר אצלנו בשער הפסוקי' בפי' ויאל שפעמים רחל גונבתו אותו ועולה באותו השליש העליון כנגד אחורי הת"ת דז"א או אם נאמר שאע"פ שאנו אומרים שעולים ד' עליות אלו הכונה היא שעולה תחת אלו המקומות ולא בהם עצמם ^(ג) כנגדם והוא כי בתחילה היא עולה תחת היסוד כי שם הוא שורש א' של המלכות כנזכר אצלנו בפירו' ברכת אבות של ר"ה וע"ש ואחר כך עולה תחת נ"ה ואחר כך עולה תחת הת"ת כי שם יש לה שרש אחר כנז' שם ג"כ. ואח"כ עולה תחת ה' ממס כנגד החזה ואני מסופק אם שמעתי א' משני דרכי' אלו ואל תתמה איך בתחלה היתה עולה מדה אחת שלימה בכל פעם ועתה ב' הזקיפות לא עלתה רק מדה הת"ת בלבד. והטעם הוא כי אור הת"ת גדול ומעולה מכל מה שלמטה ממנו כנודע. ועוד כי גם בשיעור מדה הנה מדה הת"ת גדול מאד מהם והרי עד עתה נתקנה מדרגה אחד אל המלכו' והוא כי בהיותה בבחי' הית' נקו' קטנה ועתה העלינו אותה אל מקומה האמיתי שהיתה בעת שנאלל' והוא באחורי החזה דז"א. גם יש לה עתה חוס' אחר והוא כי עתה יש לה שיעור קומה של מדה ספי' א' וזה נר' הפך ממה שהקדמנו בתחי' הברכה שכל הט"ס שבה ירדו בבחי' ונ"ע גדול ^(ה) והנה עתה אנו צריכין לעשות' שיעור פרא' גמור כנגד אחורי ז"א מן החזה שבו עד סיום רגליו ואח"כ תוכל לחזור עמו פ"פ ונמצא כי הגדלת ז"א בסוד ו"ק של המוחין דק"ש נגדלה המלכו' כנגדו להיותה מדה ספי' א' ועמדה כנגד החזה שלו ^(ו) וכאשר יבואו מוחין דג"ר של ז"א ^(ז) וגם כל המוחין דאבא כולם אז גם המלכו' תשתלם ליגדל ולהעשות פרא' גמור שלם ונמצא שעתה אנו צריכים להכניס ג"ר דמוחין דז"א מלד אימא וגם כל המוחין מלד אבא וענין זה א"ל לעשותו עד שנעש' זוג אחר מחדש של או"א כמבואר אצלנו לעיל בתחילת הברכה הזו. וענין הזוג השני נרמז במלות אלהינו ואלהי אבותינו כמ"ש בע"ה :

אלהינו ^(א) תכוין כי הוא באימא כי כל מקום שנזכר מלת אלהינו הוא או באימא או בקו שמאלי וכיוצא בזה במלת חלקינו שבשמע ישראל נתבאר עד"ז שחלקינו הוא באימא :

ואלהי אבותינו תכוין באבא ובדע' המזווג לאו' אסוד הענין הוא כי הנה עולם האלי' כולו מתחלק ב' סוחו' ב' שבהם ה"ס הנק' או' אומח' ולמטה עד סוף ו"ת נק' ז"א ונמצא ^(ב) כי ג' אבות הם ג' ספי' חג"ת הכללוי

במלת אתה באותיות א"ת מן אתה גם עתה נכנסין הארת ה' חסדי' אבל אינם נכנסים החסדים עצמן כמו הגבו' רק הארתם בלבד. וגם זה נרמז באות ה' של אתה. גם ז"ס מ"ש בזהר על מלת אתה שהיא בחסד והוכן בחסד כסא וה"ס הכהן בסוד אתה כהן לעולם שה"ס הארת החמשה חסדים כנז' והנה כל אלו ההארות שזקחת עתה בעת הכריעה הב' יותר מבכריעה הא' הוא כי בכריעה א' לא לקחה רק הכ"ב אותיות והארת הה"ג אבל עתה בכריעה הב' לוקח' הכ"ב אותיו' עצמן והה"ג עצמן והטעם הוא מפני שעתה צריכה המלכות לעלות עלייה א' יותר עליונה עד כנגד נ"ה דז"א אב"א אשר הם גבוהים מן היסוד. וגם יש לה עתה הארה א' יתירה והיא הארת ה' חסדים הנז' והטעם הוא כי בתחי' היה שיעורה מדה א' בענין הרוחב שהוא ברוחב היסוד. אבל עתה אמת הוא שבשיעור הגובה איננו רק מדה אחת בלבד לפי סנ"ה הם זו בלד זו ואינם זלמ"ז. אבל בענין הרוחב יש לה רוחב של ב' מדות שהם נ"ה העומדים זו בלד זו ולכן צריכה עתה לקחת הארה זו היתירה מן הה"ח. ואמנם אל תטעה לחשוב כי עתה שעול' כנגד הנ"ה שגם היא נגד היסוד דע לך שאינו כן אמנם נעקרת ממקום אחורי היסוד ועולה ועומדת כנגד אחורי הנ"ה בלבד והטעם הוא לפי שעדיין איננה פרא' שלם ונלע"ד ששמעתי ממורי ז"ל כי זה ג"כ נרמז במלת אתה ר"ל א"ת ה' כי עתה המל' נקרא ה' בשלימותה לפי שעתה היא במקום אכילותה הראשון שהוא באחורי נה"י דז"א. ועוד לסיבה אחרת כי עתה כבר עלתה בג' קוי ז"א שהם היסוד והנ"ה אשר ליורם נלטייר בג' קוים שיש בליור אות ה' כזה ה כנלע"ד ששמעתי ממנו ז"ל. והנה ב' עליות אלו הם ע"י שני הכריעות הנז' והענין הוא כי ע"י הכריעות של ז"א שיורד אליה ע"כ היא עולה העליות האלו אמנם אותם ההארות אינם חוזרים לזקוף ולעלות כי צריכה היא להם. ואעפ"י שבערך המלכות הם נקראים זקיפות כיון שהיא עולה ע"י כל אלו המדרגות שהם נה"י דז"א עכ"ז נק' כריעות לפי שאע"פ שהם זקיפות בערכ' עכ"ז מפני שמקום המלכו' וכו' ונקו' אכילותה הראשון העיקרי הוא כנגד החזה דז"א וכל זמן שלא עלתה שם נקרא כריעה ולא זקיפה כי זקיפה האמיתי איננה אלא אשר תעל' אל מקומה האמיתי. אבל כל שאר העליות שלה נקרא כריעות אלא שהם כריעות משונות זו מזו במעלה כי עדיין כורעת היא למטה ולא נוקפה במקומה האמיתי ולכן אין הזקיפות אלא במלת יהוה לפי שאז היא עולה בת"ת דז"א שהוא מקומה האמיתי וכמו שנבאר:

יהוה ^(א) הנה עתה צריך לזקוף ב' זקיפות חילוף ב' כריעות הנז' וז"ס שאומרים ז"ל כל הכורע כורע בברוך וכל הזקוף זקוף בשם רמזו בדברים אלו אל ב' הכריעות ושני הזקיפו' כי לא אמרו צריך לכרוע בברוך ולזקוף בשם. והשני זקיפות הם הראשונ' זקיפת הגוף הב' זקיפת הראש וכבר נת' שע"י ב' הכריעות עלתה המלכות עד נ"ה דז"א אחר באחור ועתה בשתי זקיפות אלו עולה עד הת"ת דז"א מאחוריו וכבר נתבאר שלהיות כאן מקומ' האמיתי לכך אלו הם נק' זקיפות ולא כריעות ואמנם היותה צריכה ב' זקיפות לעלות אל אחורי הת"ת הוא במה שנודע כי ז"א היה בתחיל' בזמן העיבור בבחי' ג' כלילן בג' ואח"כ בזמן היניקה הוא בבחי' ו"ק ואחר כך בזמן הגדלות הנק' עיבור ב' של המוחין היה בבחי' ו"ס גמורות ולעיל בענין הק"ש נת' קלת מזה איך נגדלים הו"ק ונעשים ו"ס גמורות ע"י התחלקו' השלישים שבו ע"י כניסת נה"י דאימא עלאה לתוכן ואז נגדלים וכבר נת' איך מוכרח הוא שהקטן מיום שנגמר' לורתו במעי אמו כבר נגמרו כל הרמ"ח איברים שבו. אמנם אח"כ בזמן היניקה נגדלים אבריו בהגדלה אבל לא שנתוספו בו מנין אבריו. וכן בזמן הגדלות ועיבור ב' נגדלים איבריו יותר ויותר והנה בחינת הת"ת דז"א אשר היא אות ו' של ההויה הכולל ז"א כנ"ל ושם נתבאר שבתחי' היתה ו' זו קטנה בלתי ראש ואח"כ נעשית ו' זו גדולה עם ראש. והנה לעולם בחי' אות ו' רומזת בז"א בערך שאר האכילות ורומזות בת"ת דז"א בערך שאר גופו וי"ס שבו והנה בזמן קטנותו היה גופו קצר וקטן כדמיון ו' זעירא בלתי ראש וכאשר הגדיל נגדל גופו יותר ונעשה כדמיון כורת ו' גדולה עם ראש. והנה ראש הו' היא בחינת יוד קטנה כי כורת אות ו' היא יוד קטנה על ו' והענין הוא כי בהיותו בעיבור היה ו' בלא ראש ועתה ביניקה וצפרט אחר שנכנסו בו ו"ק המוחין דגדלות בעת

הנהגות וביאורים : (א) עיין תו"ח דמ"ח סוף ע"ב שהקשה ח"ל שבשעה"כ כתב שנעקרת מאחורי היסוד ובע"ח ש"ט פ"ו כתב שכשעולה ליסוד בודלתי שזקחה גם הנ"ה לרחבה עיי"ש מה שהירץ : (ב) פע"ח פרק י' משער העמידה : (ג) ועיין תו"ח דקנ"ט בתחלה מה ר"ל עליה : (ד) מן וזה נראה עד והנה ליתא בפע"ח ולפי הכתוב כאן אינו מובן כי הקושיא הזאת כבר הקשה מהרש"ו ז"ל לעיל דרוש ב' מדרושי העמידה ותידן זאת עיין בדף כ"ח ע"ד ד"ה אמר הכותב כו' : (ה) ועיין תו"ח דנ"ו ע"א ד"ה ונבוא ואילך ותראה מה הוא בחי' היקירה : (ו) ז"ל דאימא או ז"ל דז"א מלד אימא ובפע"ח הנוסח דג"ר דאימא : (ז) פע"ח פי"א משער העמידה : (ח) והנה הג' אבות כן הוא בפע"ח פי"א משער העמידה :